

Motion till riksdagen 2023/24:1215

av **Alireza Akhondi (C)**

Framtidssäkring av det svenska vägnätet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en översyn av hur Trafikverket lever upp till sitt uppdrag att upprätthålla en god vägstandard i hela Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det svenska vägnätet håller en låg standard. Jämför vi med många andra länder inom EU har Sverige ett slitet och undermåligt vägnät. Det är därför hög tid att ta ett helhetsgrepp kring det svenska vägnätet för att möta regelverket från EU och för att vi ska kunna behålla en svensk fordonsindustri i teknologisk framkant, där utvecklingen av eldrivna och självkörande fordon kräver hög standard på vägnätet.

Både privattrafiken och godstransporterna har ökat markant på våra vägar och prognoserna pekar på att ökningen kommer att fortsätta de kommande åren. Nu behövs en politisk vilja att våga investera, både för trafiksäkerheten och för framtidens teknik kring elektrifiering och självkörande fordon.

Det svenska vägnätet är idag i så dåligt skick att Trafikverket vill att hastigheten på samtliga vägar som inte har mitträcken och där det kör fler än 4 000 fordon per dygn ska sänkas från 90 km/h till 80 km/h. Det grundar sig på Trafikverkets modell för anpassning av hastighetsgränserna som presenterades 2016. Förslaget kommer att öka tiderna för transporter, pendling och resor, framför allt på landsbygden där många långa sträckor på lågtrafikerade vägar får sänkt hastighet.

Runt om i Europa förs en debatt kring hur ny teknologi kan leda till ökad trafiksäkerhet. Fokus ligger på ny och innovativ teknologi som kan minska antalet olyckor på våra vägar. En av förutsättningarna för den nya tekniken med självkörande bilar är att det finns en enhetlig standard kring vägmarkeringar över hela EU. Vägmarkeringar är ett kontinuerligt visuellt stöd för både dagens mänskliga förare och sensorer i framtidens autonoma körning. Utförda tillståndsmätningar på uppdrag av Trafikverket visar att majoriteten av vägarna i Sverige inte lever upp till sina egna krav eller de

rekommendationer som är framtagna av European Road Federation. Tillståndsmätningarna visar på en nedåtgående trend sedan mätningarna startade 2011.

Enligt ett uttalande från Skandinaviska Vägmarkeringsföreningen är det svårt att införa självkörande fordon idag. Detta på grund av dåligt underhåll och bristen på harmoniseringar när självkörande fordon passerar nationsgränser, eftersom länderna har för stora skillnader i fråga om vägstandard, skyltar och vägmarkeringar. Organisationen har i sin dialog med Trafikverket inte fått gehör för sina ståndpunkter kring den kraftiga försämringen av det svenska vägnätet, tillsammans med flertalet andra organisationer inom trafiksäkerhetsområdet. Här vill vi i Centerpartiet driva på för att det på EU-nivå ska finnas en gemensam standard med minimikrav och för att arbetet med trafiksäkerhet prioriteras inom EU.

Vi ser idag att det finns en betydande resurs- och kompetensbrist hos landets väg- hållande myndigheter. Det råder en otillräcklig analys av behoven av åtgärder, men också en bristande kontroll i efterhand av utförda och upphandlade arbeten. Sverige måste öka investeringarna i vägnätet och förbättra det systematiska arbetet om vi vill fortsätta att ligga främst inom trafiksäkerhet i en tid då vår omvärld också satsar på innovativ teknologi för att öka säkerheten på vägarna. Men vi måste också bli betydligt bättre på samverkan med privata aktörer inom området och bättre ta tillvara den kompetens som finns.

I februari 2020 stod Sverige och Stockholm värd för en global ministerkonferens för trafiksäkerhet. Då samlades ministrar från hela världen för att lyssna på hur Sverige tar ledningen i det globala trafiksäkerhetsarbetet. Vi i Centerpartiet välkomnade konferensen till Sverige men konstaterar att det är viktigt att vi också tar hand om vårt svenska vägnät innan vi berättar för andra länder hur de ska göra.

Alireza Akhondi (C)